

คู่มือสื่อนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน
ชุด หมวกสวมหัวสัตว์โลกน่ารัก (แบบออริกามิ)

จัดทำโดย

นางสาวเนตรชนก ธรรมรัตน์

ตำแหน่ง ครูรักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดแจ้งสว่าง

กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

คำนำ

คู่มือการผลิตและการใช้สื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ชุด หมวกสวมหัวสัตว์โลกน่ารัก (แบบออริกามิ) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทั้ง ๔ ด้านทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็กที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาที่สำคัญยิ่งต่อการสร้างรากฐานเด็กปฐมวัยสู่พลเมืองอาเซียนอย่างมีศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างตามภูมิภาคสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันสิ่งสำคัญยิ่งคือ ผู้บริหารท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็ก บุคลากรทางการศึกษา ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่อไป

นางสาวเนตรชนก ธรรมรัตน์

ผู้สร้างนวัตกรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความหมายและความสำคัญของสื่อการสอน	๑
ประโยชน์ของสื่อการสอน	๑
จุดประสงค์การใช้สื่อการสอน	๑
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้สื่อการเรียนรู้	๒
การเก็บรักษาและซ่อมแซมสื่อ	๒
การออกแบบสื่อการสอน	๒
วิธีการผลิตสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน	๓-๕
การพัฒนาสื่อการสอน	๖
ข้อเสนอแนะ	๖
ภาพการจัดกิจกรรม	๗-๙

ความหมายและความสำคัญของการสอน

การสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำส่งหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

ประโยชน์ของการสอน

๑. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน
๒. ช่วยให้นักเรียนรู้ได้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
๓. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน
๔. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึกรัก และทำอะไรเป็นเร็วขึ้นและดีขึ้น
๕. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
๖. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากโดยการช่วยแก้ปัญหา หรือข้อจำกัดต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - ทำนามธรรมให้มีรูปธรรมขึ้น
 - ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
 - ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง
 - ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
๗. ช่วยให้นักเรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้นและสอบได้มากขึ้น

จุดประสงค์การใช้การสอน

๑. ใช้การสอนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งนี้เพื่อเร้าผู้เรียนให้เกิดความสนใจ และเปลี่ยนพฤติกรรมในเบื้องต้น โดยปรับตนเองให้พร้อมที่จะเรียนรู้บทเรียนใหม่ ซึ่งอาจกระทำได้โดยการรื้อฟื้นความรู้เดิม หรือขยายความรู้เดิม เพื่อนำมาใช้ให้ประสานกันกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะเรียนในขั้นต่อไป
๒. ใช้การสอนในขั้นประกอบการสอนหรือขั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ความกระจ่างในเนื้อหาที่เรียนหรือทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและเข้าใจข้อเท็จจริงในเนื้อหาอย่างแท้จริงในรูปของการเกิดเข้าใจหลักการสำคัญ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้
๓. ใช้การสอนเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของผู้เรียนให้กว้างและเจริญงอกงามทั้งในด้านความกว้างและความลึกของภูมิปัญญา ซึ่งเป็นผลของการเรียนอย่างแท้จริง
๔. ใช้การสอนเพื่อย่อสรุปเนื้อหาสำคัญของบทเรียนเกิดเป็น ในเนื้อหาแต่ละเรื่องใช้การสอนเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีการฝึกและพัฒนาตนเองให้รู้จักขั้นตอนและมีความคิดสร้างสรรค์

ผลที่คาดว่าจะได้รับการใช้สื่อการเรียนรู้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทั้ง ๔ ด้านทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. เพื่อจัดกิจกรรมนโยบายจุดเน้นจากหน่วยงานต้นสังกัดเช่น โตไปไม่โกง อาเซียนศึกษา สะเต็ม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการในกิจกรรมหลักตามตารางประจำวัน เช่น กิจกรรมเสริม ประสบการณ์การ กิจกรรม กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

การเก็บรักษาและซ่อมแซมสื่อ

ดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ
๒. ฝึกให้เด็กหยิบสื่อออกมาใช้ได้เองและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
๓. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ประเภทของสื่อ เพื่อเด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง
๔. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
๕. ซ่อมแซมสื่อชำรุดและทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด การพัฒนาสื่อ การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับก่อนประถมศึกษา นั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูลสภาพปัญหาต่าง ๆ ของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

การออกแบบสื่อการสอน

การออกแบบสื่อการสอนการออกแบบสื่อการสอนการออกแบบสื่อการสอน คือ การวางแผนสร้างสรรค์สื่อการสอนหรือการปรับปรุงสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีสภาพที่ดี โดยอาศัยหลักการทางศิลปะ รู้จักเลือกสื่อและวิธีการทำ เพื่อให้สื่อที่มีความสวยงาม มีประโยชน์และมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้การสอน

๑. ควรเป็นการออกแบบที่เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการนำไปใช้
๒. ควรเป็นการออกแบบที่มีลักษณะง่ายต่อการนำไปใช้ทำความเข้าใจการนำไปใช้งานและกระบวนการผลิต
๓. ควรมีสัดส่วนที่ดีและเหมาะสมตามสภาพการใช้งานของสื่อ
๔. ควรมีความกลมกลืนของส่วนประกอบ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของการใช้และการผลิตสื่อ

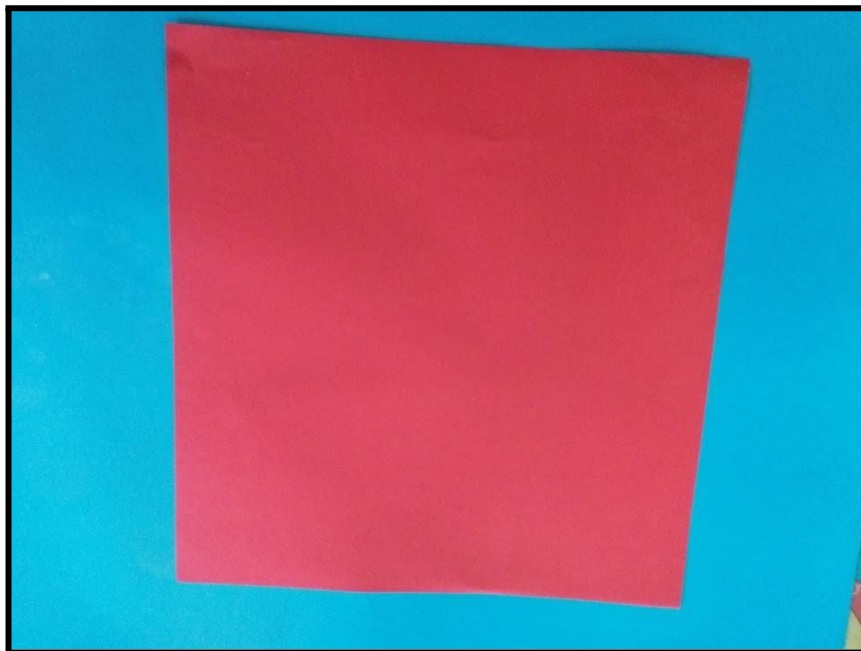
วิธีการผลิตสื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน

ชุด หมวกสวมหัวสัตว์โลกน่ารัก (แบบออริกามิ)

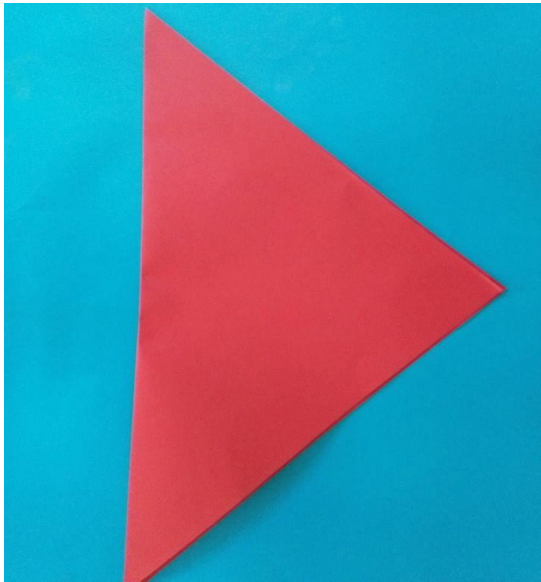
วิธีทำ วัสดุอุปกรณ์

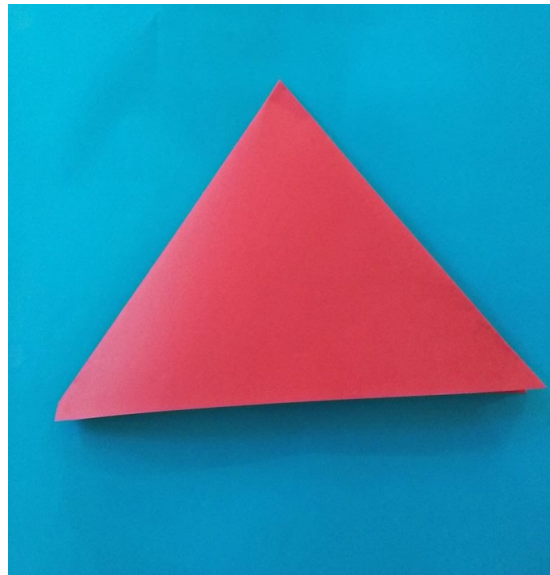
๑. ดาซสี ๒. กาว ๓. กรรไกร ๔. ไม้บรรทัด ๕. คัตเตอร์ ๖. เชือก

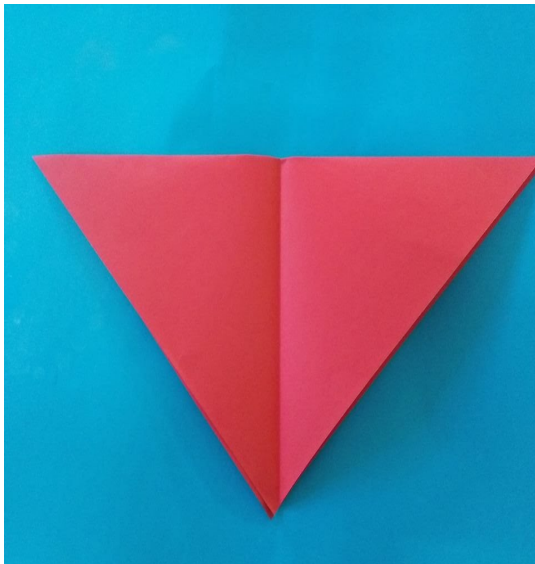
3. กระดาษสีขนาด ๓๙ x ๓๙ ซม.

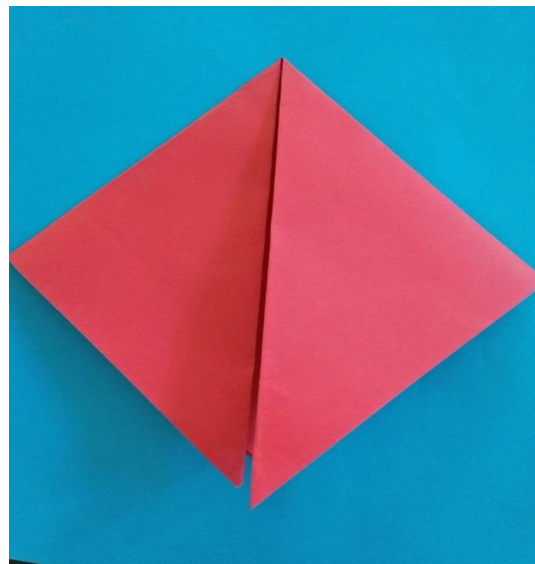
๔. พับครึ่งให้เป็นสามเหลี่ยม

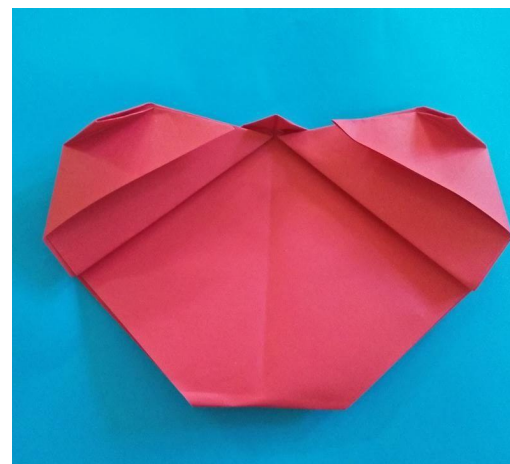
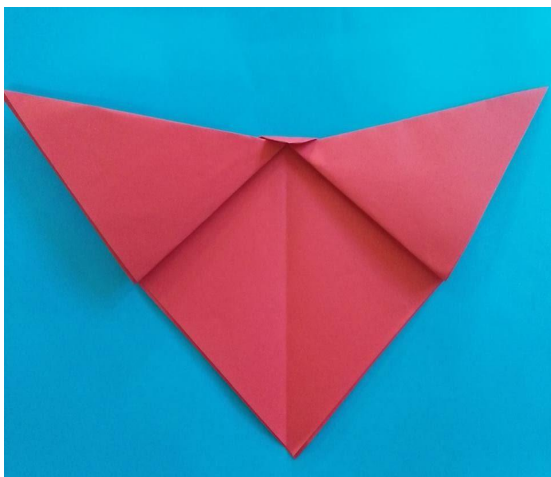
๕. พับครึ่งอีกครั้ง

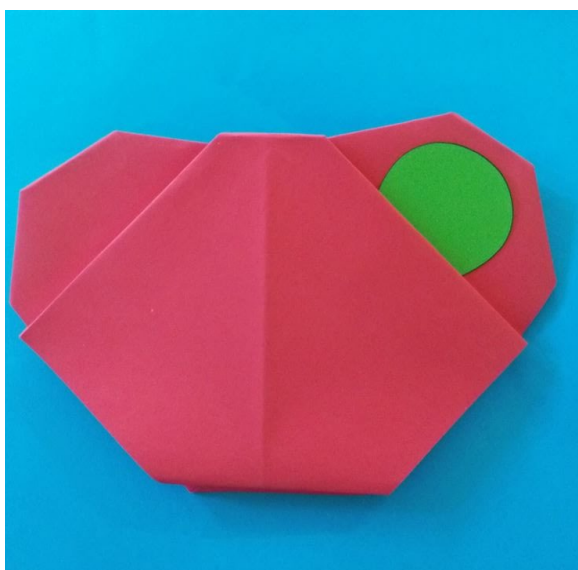
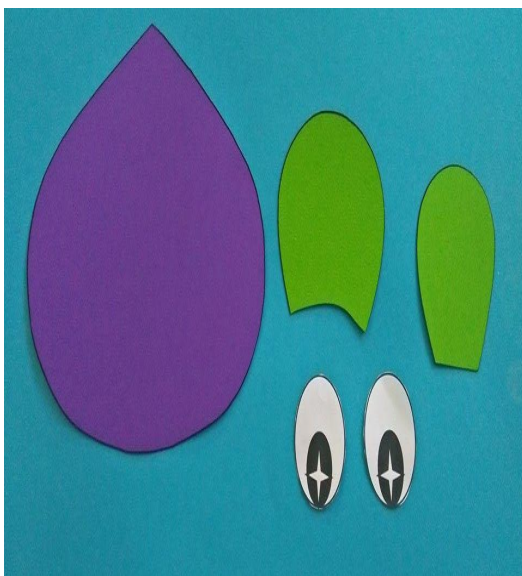
๖. เปิดออก

๗. พับมุมทั้งสองด้านล่าง

๘. พับกลับขึ้นด้านบน แล้วพับมุมด้านบนลง ๙. พับมุมด้านบนทั้งสองกลับเข้าข้างใน แล้วพับมุมด้านล่างกลับเข้าข้างใน

๑๐. ตัดตา จมูก หู ลิ้นแล้วตกแต่งให้สวยงาม

๑๑. ปรับตามแบบของสัตว์ต่างๆได้

การพัฒนาสื่อการสอน

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือปิดฝุ่นให้สะอาดเก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบ หยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้เลี้ยงดูเด็กผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอก ชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้น และเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เนกประสงค์ คือเป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำเอาเทคโนโลยีมาสอนควบคู่กันไปด้วย
๒. การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถบูรณาการกิจกรรมในสาระที่ควรเรียนรู้ทั้ง ๔ สาระ ๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัว ๒. เรื่องเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ๓. ธรรมชาติรอบตัว ๔. สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก และเสริมกิจกรรมนโยบายจุดเน้นจากหน่วยงานต้นสังกัดเช่น โตไปไม่โกง อาเซียนศึกษา สะเต็ม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการในกิจกรรมหลักตามตารางประจำวัน เช่น กิจกรรมเสริม ประสบการณ์การ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ที่เหมาะกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน

ชุด หมวกสวมหัวสัตว์ โลกน่ารัก (แบบอริกามิ)

กิจกรรมไหวและจั่งหะ เช่นการเคลื่อนไหวเลียนแบบท่าทางของสัตว์

เสริมประสบการณ์ เช่นการเล่นนิทาน การสาธิตต่างๆรอบๆห้องเรียน

การแบ่งกลุ่มผู้เรียนในการจัดกิจกรรมต่าง

สามารถบูรณาการได้อีกหลายกิจกรรม เช่น คำศัพท์ อาหาร และที่อยู่อาศัยของสัตว์

